

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 13 — Rok I.

Włocławek, środa 16 stycznia 1946 roku.

Cena 2 złote

Jutro

Dnia 17 stycznia 1945 roku zniemawidzony żołdak niemiecki opuścił Warszawę w popłochu.

Nie był to odwrót wojsk zorganizowanych, wycofujących się według planu dowództwa. Była to ucieczka bandy zbrodniarzy, opanowanych lękiem przed wymiarem sprawiedliwości dziejowej, która nadchodziła groźna, nieubłagana i nieunikniona w postaci sprzymierzonej Armii Czerwonej i Wojsk Polskich.

Ohydny mundur nie dodawał już buty twarzom zwyrodniałców, a dziwnie harmonizował z ich niepewnością. Sny o „blitzkrieg“ utonęły w morzu krwi niewinnie mordowanych ofiar. Przysłoniły je dymy tysięcy spalonych kamienie syreniego grodu.

Cofali się ponuro na zachód ze świadomością zbrodniarza, że w okresie pięciu i pół lat krwawej okupacji nie dokonali nic ze swych zamierzeń. Bo ruiny i zgliszczą Warszawy nie umarły i stały się żyjącym pomnikiem „kultury“ „rausritterów“ niemieckich, ich nieprzemijającej hańby i zwyrodnienia.

I pamięć o tym zniszczeniu stolicy Polski przetrwa przez pokolenia.

Widziałem Cię Warszawo w te pierwsze dni uwolnienia... Ileż wyrazu i wymowy miały szkielety gwarnych jeszcze przed kilkoma miesiącami kamienie. Jakąż wymowę posiadały zawalone stropy piwnic, pod gruzami których tysiące naszych braci Polaków życie utraciło.

A potem, Stolicco nasza, kiedy już Niemcy wygnali mieszkańców, głuchy huk wstrząsnął pustymi murami. Wróg wysadzał w powietrze dworzec, kanały, wodociągi, urzędnia fabryczne i poszczególne domy...

Głupi, beźmyślny barbarzyńco! Czyś ty myślał, że niszcząc te rzeczy materialne ducha zabijesz? Zapomniałeś, że istnieje coś potężniejszego nad mury, a jest nim serce naszej Warszawy, które biło, bije i bić będzie rytmem nieprzemijającej siły żywotnej.

Jeszcze gdzieśgdzie wśród zasypanych gruzami ulic przemykał się wylękniony żołdak niemiecki, a już to życie wydobyło się z mroków i ogrzane słońcem Wolności poczęło młodymi pędami wystrzelać ku niebu.

Nie jeden ze łzami w oczach lub smutkiem po utraconych bliskich, bądź też z zaciśniętymi ustami przystąpił do pracy. Ileż wyrazu i siły miało to poczynanie, ile głębokiej treści. Stały się one światłem wśród mroków pierzchających pięć i półletniej niewoli teutońskiej.

Mieszkańcy Warszawy powrócili do niej nie wszyscy wprawdzie, ale ci którzy się tam znaleźli z energią i wytrwałością przystąpili do pracy. Bo tam była ich Stolica, tam ich miasto i domy ich. Wrócili z sercem

pomni, że gdzie ukochanie zakątków rodzinnych przyjdzie tam, zgliszczą i ruiny znikną, a na miejsce ich zakwitnie bujne i szczęśliwe życie polskie.

Dokonano już niemało. Tętni Warszawa rytmem godnym największego podziwu. Mieszkańcy jej, wyrzekając się najbardziej istotnych potrzeb, cegielka po cegielce odbudowują swoje domostwa.

Czas zabliźni rany zadane przez zbrodniarzy, a na miejsce ruin i zgliszcz w nowej szacie Warszawa stanie jeszcze rozleglejsza, jeszcze piękniejsza a zawsze ta sama.

Zgasty łuny pożarów wojny. Na tle nieba widnieją jeszcze szkielety murów, ale zarysowują się one mocą świetlaną miasta — stolicy zniszczonej, a zawsze żywej...

Andrzej Gryf.

I na nich kolej

LONDYN, 15. 1. W toku zwalczania hitleryzmu w angielskiej strefie okupacyjnej, zostało zwolnionych 11 tysięcy nauczycieli niemieckich.

De Gaulle — Bidault

PARYŻ, 15. 1. Donoszą, że generał de Gaulle ma odbyć konferencję z ministrem Bidault.

Wznowienie obrad O. N. Z.

LONDYN, 15. 1. Po jednodniowej przerwie dziś zostały wznowione obrady ONZ. Zgłoszono dwie nowe kandydatury: Nowa Zelandia i Jugosławia.

W wyniku głosowania Nowa Zelandia otrzymała 3 głosy, Jugosławia 45 głosów. Jugosławia weszła do ONZ, jako 18-y członek Rady społeczno-gospodarczej.

W liczbie 18-tu członków Rady spo-

leczno-gospodarczej ma wchodzić: 6 członków na przeciąg 3 lat, 6 członków na przeciąg 2 lat i pozostałych 6 na okres 1 roku.

Wybory do Rady Bezpieczeństwa zostały odłożone z powodu nieobecności ministra Wyszyńskiego i ministra Bidault.

Skości przystąpiono do wyborów poszczególnych członków Rady spo-

leczno-gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych.

W wyniku wyborów członkami na przeciąg 3 lat zostały: Kanada, Francja, Belgia, Chiny, Peru i Chile. Na przeciąg 2 lat m. inn.: Wielka Brytania, Związek Radziecki, Indie, Czechosłowacja, Kuba. Na przeciąg 1 roku: Stany Zjednoczone, Grecja, Jugosławia, Kolumbia, Ukraina.

Nie pozwalali ratować tonących

NORYMBERGA, 15. 1. W dniu dzisiejszym odczytany został akt oskarżenia przeciwko Karlowi Doenitzowi, osławionemu piratowi — dowódcy floty niemieckiej w okresie wojny.

Ciekawym i charakterystycznym momentem było odczytanie rozkazu radiowego Doenitza, skierowanego do

jednej z łodzi podwodnych.

W rozkazie tym Doenitz zwraca uwagę dowódcy tej łodzi, która ratowała pasażerów tonącego okrętu, że podwodna łódź niemiecka nie jest po to by ratować dzieci i kobiety brytyjskie lub polskie. Stosownie bowiem do życzenia Hitlera zarówno pasażerowie

nie powinni być ratowani, jak i załogi storpedowanych okrętów należy mordować.

Rozkaz ten rzuca znamienne światło na psychikę oskarżonego Doenitza i na całą atmosferę, otaczającą wszystkich zbrodniarzy wojennych.

Niemcy mordują oficerów amerykańskich

NORYMBERGA, 15. 1. Amerykańskie władze w Regensburgu wydały rozkaz żołnierzom stałego noszenia broni. Rozkaz ten został wydany w

związku z mnożącymi się napadami Niemców na żołnierzy alianckich. W pobliskich willach podmiejskich znaleziono ciała 3 oficerów amerykań-

skich zamordowanych przez Niemców.

Należało mu się

POZNAŃ, 15. 1. Przed specjalnym sądem karnym w Poznaniu na sesji wyjazdowej w Żninie stanął niemiec Wilhelm Serbst, członek NSDAP, oskarżony o znęcanie się nad ludnością polską i wydanie w ręce władz niemieckich kilkunastu Polaków. Dwaj z nich ponieśli śmierć w więzieniu, a 4 dotychczas nie powróciło. Dalej oskarżony brał udział w wydalaniu rolników polskich z ich gospodarstw, przywłaszczając sobie gospodarstwo Stanisława Maciejewskiego.

Wysiedlonemu nauczycielowi Wiczorkowi zabrał wszelkie ruchomości.

Bicie przez oskarżonego robotników oraz dzieci polskich było na porządku dziennym.

Serbst zarządził i przeprowadził zniszczenie przydrożnych krzyży i figur świętych oraz odbierał Polakom książki polskie.

Sąd uznał Serbsta winnym zbrodni i skazał go na karę śmierci, utratę praw oraz konfiskatę majątku.

Przyjazd min. Wyszyńskiego

LONDYN, 15. 1. W ostatniej chwili donoszą, że do Londynu przybył minister Wyszyński — przewodniczący delegacji Związku Radzieckiego na ONZ.

Strajk w Nowym Jorku

NOWY JORK, 15. 1. Trwa tu strajk pracowników telegraficznych. Dziś spodziewany jest wybuch strajku około 200 tysięcy pracowników sieci elektrycznej. Żądają oni podwyżki płac o 2 dolary dziennie.

Doniosła rezolucja

POZNAŃ, 15. 1. 1000 aktywistów PPR i PPS z głównych warsztatów kolejowych w Poznaniu odbyło wspólną naradę, na której omawiano ostatnie uchwały KRN, i poddano ostrej krytyce wystąpienia grupy profesorów uniwersytetu poznańskiego.

Lwią część obrad poświęcono kwestii usprawnienia transportu kolejowego oraz walki na terenie kolejni-

ctwa z wszelkimi obiawami spekulacji, łapownictwa i sabotażu.

Wyniki obrad zamknięto w jednoznacznie przyjętej rezolucji, w której między innymi czytamy: z radością witamy uchwałę KRN, o unarodowieniu wielkiego i średniego przemysłu. Od tej chwili robotnik polski będzie produkował jeszcze wydatniej, gdyż wie, że nie będzie pracował dla kapi-

talisty, a dla siebie, dla całego Narodu. Rezolucja stwierdza, że robotnicy dołożą wszelkich starań, by ugruntować dotychczasowe zdobycze robotnika, chłopca i inteligenta polskiego. Zebrani wyrazili protest przeciwko reakcyjnej robocie rektora Dąbrowskiego i żądali usunięcia go z uniwersytetu oraz żądali najszybszego otwarcia wrót uniwersytetu dla synów robotników i chłopów.

Drugi dzień obrad 5-go kongresu S. L.

WARSZAWA, 15. I. W drugim dniu obrad Kongresu S. L. po wyborze komisji kongresowych, które natychmiast rozpoczęły prace, referat pod tytułem „Zasady polityki S. L.” wygłosił sekretarz generalny S. L. ob. A. Korzycki.

Istota ruchu ludowego

Po obszernym i wyczerpującym scharakteryzowaniu zarówno istoty jak i dziejów ruchu ludowego w Polsce mówca przytacza wypracowane przez NKWSL podstawowe zadania ruchu ludowego na dzisiaj. Są nimi: 1) odbudowa i przebudowa gospodarstwa Polskiego S. L. wzywało i wzywać będzie chłopskie rzesze, aby zdawały państwu świadczenia rzeczowe w wyznaczonej przez rząd wysokości i pomogły w wyżywieniu miast. Domagać się będzie poprawy położenia wsi i pomocy dla rolnika, które państwo udzielić już jest w stanie. Nie może być mowy o odbudowie Polski bez odbudowy wsi. Stronnictwo stać będzie na straży reformy rolnej, którą trzeba doprowadzić do końca, to znaczy, że wszystkich małorolnych i karłowatych gospodarstw uczynić pełnopolnymi.

2) Uchwalenie demokracji. Chłop musi kroczyć ramię przy ramieniu z robotnikiem jak równy z równym. S. L. wypowiada się za blokiem wyborczym wszystkich stronnictw demokratycznych. Musimy na zawsze utrwalić ustrój demokratyczny w Ojczyźnie. Stronnictwo domaga się stanowczej i bezwzględnej walki z wszelkimi przejawami band, rabunku ze strony NSZ-owskich opryszków i band sanacyjnych.

Szkoły i nauka

Ponadto Stronnictwo dążyć będzie do oczyszczenia aparatu administracyjnego z niepożądanych i wrogich elementów. 3) Oświata i młodzież. Stronnictwo domagać się będzie rozszerzenia sieci terenowych szkół, opartych o surowo przestrzegana zasadę bezpłatności, aby udostępnić naukę młodzieży chłopskiej. Będzie dążyć do należytych uposażeń nauczyciela ludowego. Młodzież wiejska powinna ściśle współpracować z ruchem ludowym starszego pokolenia.

4) punkt zasadniczy dotyczy spraw organizacyjnych. Musimy być silni nie tylko liczebnie, ale i organizacyjnie. Usprawnić pracę kół ludowych w terenie. Musimy doprowadzić do świadomości milionowych mas chłopskich, do każdej wsi, pod każdą strzechę nasze dążenia, naszą wielką prawdę.

Dyskusja

Do dyskusji nad referatem ob. Korzyckiego zapisało się ponad 50 delegatów. W obszernej i rzeczowej analizie prac S. L., w której zabierali między innymi głos obywatele: Augustyn Kurpiewski, Garnarczyk — redaktor pisma „Wieś”, ob. Król, Cieszek i in., poruszono najistotniejsze zagadnienia interesujące wieś i chłop polski. Mówcy atakowali politykę PSL., która ma mało wspólnego z interesami chłopstwa. Domagano się również oczyszczenia urzędów ziemskich i urzędów repatriacyjnych z elementów reakcyjnych. Żądano oddania przedsiębiorstw traktorowych pod zarządek Związku Samopomocy Chłopskiej. Mówcy podkreślali wielkie znaczenie sojuszu chłopsko-robotniczego jako podstawy demokracji.

Ob. Magdziak z powiatu stopnickiego w pięknych i prostych słowach

swej chłopskiej gwary mówił, że mocny instynkt wskazuje chłopu polskiemu właściwą drogę postępowania mimo podszeptów reakcji.

Świadczenia rzeczowe

W dalszym ciągu dyskusji poruszono sprawę świadczeń rzeczowych i przerostu biurokracji w tej dziedzinie, domagano się przekazania świadczeń rzeczowych komisjom gromadzkim.

W sprawach oświatowych mówcy domagali się rozbudowy sieci domów ludowych i opodatkowania paskarzy oraz spekulantów na cele podniesienia oświaty na wsi.

Ob. Szymanek z województwa łódzkiego mówił, że S. L. oczyszczone z elementów chwiejnych, które poszły do PSL., rozpoczęło twardą i coraz bardziej owocną pracę organizacyjną. Mówcy poruszyli też sprawę związku Nauczycielstwa Polskiego, który zamiast zbliżyć się do wsi, naskutek polityki niektórych oddala się od chłopstwa.

Zagadnienia gospodarcze

Po przerwie południowej ob. Dąb Kocioł wygłosił referat o zagadnieniach gospodarczych.

Kongres Stanów Zjednoczonych

WASZYNGTON, 15. y. Dziś rozpoczął swe obrady Kongres St. Zjednoczonych.

Poruszane będą między innymi sprawy: demobilizacji armii, prze-

kształcenie przemysłu wojennego na pokojowy, rozwiązanie zagadnienia bomby atomowej, pożyczka dla Wielkiej Brytanii i sprawa Palestyny.

Bilans rocznej pracy

Mówca omawia nowe granice Polski i pływające z nich korzyści, poczynając od podsumowania bilansu naszej rocznej pracy, przypominając przede wszystkim 2 podstawowe osiągnięcia społeczno-gospodarcze: reformę rolną i nacjonalizację wielkiego i średniego przemysłu.

Dalej mówca stwierdza, że nasze stosunki gospodarcze ze Związkiem Radzieckim oparte są na zdrowych podstawach.

Bez wymiany handlowej ze Związkiem Radzieckim szereg gałęzi naszego przemysłu byłby nieuruchomiony.

Wyrok na niemieckiego kata

KATOWICE, 15. I. Specjalny sąd karny na sesji wyjazdowej w Bielsku rozpatrywał sprawę zbrodniarza faszystowsko-hitlerowskiego, 50-letniego Edwarda Kowalskiego, który jako majster odlewniczy w fabryce Bema w Bielsku w latach 1940—42 zmuszał podległych mu robotników polskich do pracy ponad siły, bijąc ich i kopiąc.

Nadto Kowalski lżył robotników. Ponadto oskarżył on robotnika polskiego Jana Blachurę o sabotaż w

Odbudowa portu Gdańskiego

GDANSK, 15. I. Wobec ciasnoty na niektórych wybrzeżach portu gdańskiego istnieje wielkie zainteresowanie terenami wyspy Holm z dużymi możliwościami ich wykorzystania.

Rozpoczęto już prace remontowe

Wydział odbudowy woj. pomorskiego

BYDGOSZCZ, Praca Wydziału Odbudowy, napotyka początkowo na wielkie trudności, postępuje na przód i daje pozytywne wyniki. Dotychczasowa akcja odbudowy Pomorza z uwagi na konieczność uruchomienia jak największej ilości rolniczych warsztatów pracy, poszła po linii odremontowania możliwie największej liczby gospodarstw przy skromnych możliwościach, jakie miał Rząd przy udzielaniu kredytów. Z górą 11.000 gospodarstw uszkodzonych do 50% wyremontowano, dając rolnikowi możliwość spokojnej pracy na roli. Te 11.000 gospodarstw to cyfra największa, jaką osiągnięto w dziele odbudowy na terenie wszyst-

pracy, za co ten został pobity przez oprawców niemieckich, a następnie osadzony w katowni oświęcimskiej.

Po udowodnieniu winy, Kowalski został zasądzony na 8 lat więzienia i utratę praw na okres lat 10.

Na 2-giej rozprawie w Bielsku ten sam sąd skazał 43-letniego Władysława Wojasę (II lista narodowości niemieckiej) na 4 lata więzienia za przynależność do zbrodniczej organizacji hitlerowskiej.

budynków, znajdujących się we wschodniej części wyspy, zaś w najbliższym czasie przystąpi się do zbudowania odpowiedniego mostu pontonowego oraz zbadania basenów i wejść pod względem bezpieczeństwa minowego.

stkich województw.

Odbudowa wsi jest jednym z podstawowych zadań w ogólnej odbudowie kraju. Zgodnie z zarządzeniami Ministerstwa w każdym powiecie zorganizowane zostały Komitety Odbudowy Wsi, które na podstawie dokładnej znajomości swego terenu mogą w najbardziej realny sposób prowadzić akcję odbudowy wsi.

Akcja odbudowy wsi zatraciła w ten sposób cechy improwizacji, a staje się rzeczą realną. W zrozumieniu istotnych potrzeb wsi, Wydział Odbudowy przywiązuje jak największą wagę do tego, aby dostarczyć jak największą ilość materiałów budowlanych, jak drzewa budowlanego,

Po podkreśleniu szeregu osiągnięć w dziedzinie elektryfikacji, odbudowy miast i wsi, usprawnienia, transportów, rozwoju spółdzielczości itd., ob. Dąb-Kocioł oświadcza, że rok ubiegły był okresem wyrzeczeń się i ofiar dla dobra wspólnej sprawy.

Osiągnięcia nasze są wynikiem ofiarności, z jaką dla odbudowy pracowali robotnik, inteligent pracujący i chłop.

Realne zadania

Następnie mówca zastanawia się nad brakami i błędami, oraz wysuwa szereg postulatów, utrzymanych we właściwych i możliwych do wykonania ramach, gdyż chłop jako współgospodarze kraju zdają sobie sprawę z sytuacji i dlatego nie stawiają zadań nierealnych i niewykonalnych.

Usunęliśmy wraz z klasą robotniczą wszystkie przeszkody, które dotychczas stały nam na zawadzie w budowie dobrobytu kraju. Wspólnie z robotnikami stanęli do odbudowy Ojczyzny i będziemy sobie wzajemnie pomagać. Będziemy stali na straży czystego ruchu ludowego i nie dopuścimy do tego ruchu reakcji.

Mówca kończy omówieniem zadań stojących przed Stronnictwem w dziedzinie pracy nad przekształceniem umysłu i duszy chłopstwa, nad podniesieniem jego poziomu kulturalnego i moralnego, aby był zdolny do wykonania wielkich zadań stojących przed nim.

Na Haiti

NOWY JORK, 15. I. Na Haiti został ukonstytuowany nowy rząd wojskowy. Komuniści odmówili swego udziału w rządzie.

3 flotylle

NOWY JORK, 15. I. Stany Zjednoczone utworzyły 3 flotylle marynarki, których bazą będzie port Perharder.

Przekład dzieł polskich w Z. S. R. R.

MOSKWA, 15. I. W Związku Radzieckim ma być przetłumaczony cały szereg dzieł z literatury polskiej, 2 tomy Sowackiego, „Krzyżacy” Sienkiewicza, kilka tomów Prusa i Orzeszkowej, „Stara Baśń” Kraszewskiego i innych oraz zostanie wydana antologia polskiej poezji współczesnej.

Pogwałcenie umowy

CZUNG-KING, 15. I. Źródła dobrze poinformowane podają z Czung-Kingu, że wojska rządowe pogwałciły umowę o zawieszeniu broni. Walki trwają.

papy dachowej, smoły i lepniku. Chłop przy odbudowie swej zagrody, zdewastowanej przez okupanta lub zniszczonej przez działania wojenne, otrzymuje w ten sposób pomoc w formie dla siebie jaknajkorzystniejszej.

Akcja ta, która początkowo natrafiała na małe zainteresowanie, weszła na właściwe tory, w rezultacie czego 7 milionowy kredyt PBR, został całkowicie wyczerpany, przyczyniając się do znacznego wzmocnienia akcji odbudowy wsi. Wydział Odbudowy czyni starania o dalsze kredyty dla potrzeb rolników naszego województwa.

A działo się to rok temu

W ciągu trzech dni ofensywy, prowadzonej z przyczółków na zachodnim brzegu Wisły na południe od Warszawy wojska radzieckie zajęły silne punkty obrony nieprzyjacielskiej: WARKE, GRÓJEC, KOZIENICE, SOLEC, ZWOLEN, BIAŁOBRZEGI, JEDLINKI, HŁĘ oraz przeszło 1300 miejscowości.

Wojska I Białoruskiego Frontu w wyniku zdecydowanego natarcia, przy poparciu lotnictwa o godz. 20-ej dnia 16 stycznia wzięły szturmem wielki ośrodek przemysłowy Polski, RADOM, ważny węzeł komunikacyjny oraz silny punkt oporu niemców. Na północ i północny zachód od

Sandomierza wojska tegoż frontu wśród walk posuwały się naprzód i zajęły miasto, wielką stację kolejową OSTROWIEC i miejscowości: TARŁÓW, OŻARÓW, CMIELÓW, OPATÓW, oraz przeszło 200 innych miejscowości.

Nacierające w kierunku Krakowa i Częstochowy wojska tegoż frontu zajęły miasta: MAŁOGOSZCZ, WŁOSZCZOWĘ, MIECHÓW, DĄBROWĘ TARNOWSKĄ oraz przeszło 500 innych miejscowości. Jednocześnie wojska radzieckie sforsowały PILICĘ na froncie szerokości 50 km nie dając możliwości nieprzyjacielowi zorganizować obrony nad rzeką.

Stosunki handlowe z Jugosławią

WARSZAWA, 15. 1. W związku z zakończeniem rokowań węglowych pomiędzy rządem Demokratycznej Polski, a rządem Ludowej Republiki Jugosłowiańskiej, przewodniczący delegacji jugosłowiańskiej inżynier Stanisław Kraszovec — sekretarz rady ekonomicznej przy prezydium Rady Ministrów Jugosławii w rozmowie z przedstawicielem PAP, zaznaczył między innymi, że zawarta umowa handlowa jest pierwszym krokiem do nawiązania ścisłych stosunków gospodarczych pomiędzy Polską a Jugosławią i przewiduje w przyszłości znaczne rozszerzenie obrotów towarowych w stosunku do okresu przedwojennego.

W ramach tej umowy polski prze-

mysł górniczy ma otrzymać z Jugosławii przede wszystkim rudę chromową i metale kolorowe, jak cynk, ołów i miedź żółta, rtęć i zioła lecznicze.

Polska ze swej strony ma dać przemysłowi jugosłowiańskiemu i kolejnictwu węgiel i koks oraz odpowiednią ilość produktów chemicznych.

Umowa handlowa zostaje zawarta na okres półroczny od daty podpisania i będzie przeprowadzona na zasadach kompensacji bez potrzeby przekazywania dewiz lub złota przez którąkolwiek ze stron. Parafowanie układu handlowego nastąpi w Warszawie, podpisanie zaś będzie miało miejsce w Belgradzie w najbliższych dniach.

przebywających dotychczas na terenie Danii.

Obrady w Paryżu

PARYŻ, 15. 1. Donoszą, że w dniu dzisiejszym rozpoczną się tu obrady nad sytuacją ogólną we Francji.

Repatriacja z głębi ZSRR rozpoczęta

WARSZAWA, 15. 1. Do kraju przybyły transporty Polaków spod Kaługi. Jak dotychczas przyjechało stamtąd 3119 osób, a w drodze znajduje się obecnie dalszych 5000 osób z Ukrainy wschodniej, które w tych dniach przekroczą granice Polski.

Pozycja Norwegii

PRAGA, 15. 1. Podkreśla się tu silną pozycję Norwegii na ONZ., mimo, iż delegat norweski nie uzyskał odpowiedniej ilości głosów.

Wyplata premii gotówkowych

Minister Aprowizacji i Handlu wydał ostatnio zarządzenie w sprawie sposobu rozprawienia, rozrachunku i kontroli kredytów na premiowania w gotówce dostaw obowiązkowych zbóż.

Na podstawie tego zarządzenia rolnicy uprawnieni do premii gotówkowych winni przedstawić spółdzielniom rolniczo-handlowym dowody nakazu dostaw obowiązkowych zbóż na rok 1945/46 (wymiar) oraz poświadczenia dostaw zbóż na rok 1945/46 (pokwitowania). Powiatowe spółdzielnie rolniczo-handlowe po ustaleniu terminu wykonania dostaw obliczą wysokość premii gotówkowych i wypłacą je zainteresowanym rolnikom. Jak wiadomo przy obliczaniu wysokości stawek premiowych spółdzielnie przyznają je w zależności od tego czy dostawa nastąpiła przed 16-ym, czy po 16-ym grudnia 1945 r., jak również w zależności od tego czy dane gospodarstwo obejmuje obszar gruntów ornych do 2 ha, względnie ponad 2 ha.

Akcją premiowania w gotówce objęte będą tylko dostawy wykonane do 15 lutego 1945 roku.

Artykuły odzieżowe i obuwiu

Jest rzeczą zrozumiałą, że przeciętny człowiek pracy ze swych szczupłych zarobków nie jest w stanie pokrywać swego zapotrzebowania na artykuły włókiennicze, dziewiarskie i obuwiu.

W listopadzie b. r. Ministerstwo Aprowizacji i Handlu rozdysponowało na ten cel dla ludności pracującej za pośrednictwem Wojewódzkich i Miejskich Urzędów Aprowizacji i Handlu — 799.794,5 metrów materiałów tekstylnych, 124.812 kg. artykułów dziewiarskich i 41.036 par obuwiu. Poza tym Ministerstwo przydzieliło w listopadzie na zaopatrzenie centralne 123.829,8 metrów materiałów włókienniczych, 32.517 kg. odzieży gotowej i 13.252 par obuwiu.

Zaopatrzenie ludności pracującej w artykuły odzieżowe i obuwiu stanowi dość trudny problem do rozwiązania. Ministerstwo bowiem otrzymuje do rozdziału znacznie mniej, niż przewiduje plan rozdzielnictwa. Ministerstwo miało otrzymać 800.166 metrów tkanin bawełnianych, a otrzymało tylko 533.333 metrów. Tkanin wełnianych przekazano Ministerstwu tylko 73.333 metrów zamiast prelimitowanych 145.466 metrów i tkanin jedwabnych 100.000 metrów zamiast 107.733 metrów. Jeszcze gorzej przedstawia się sprawa z artykułami dziewiarskimi, których Ministerstwo otrzymało do rozdziału tylko 33.333 kg. zamiast 133.166 kg. Obuwiu otrzymało do rozdziału 33.333 par zamiast 40.000 par.

Różnice powyższe tłumaczą się niedostateczną produkcją krajową z powodu braku podstawowych surowców oraz trudności transportowych. Różnice te będą jednak w miarę możliwości pokrywane z dostaw UNRRA, co niewątpliwie wpłynie na poprawę sytuacji na tym odcinku.

Rzeczy ciekawe

CHŁODNIE

Dzięki intensywnej i ofiarnej pracy robotników i personelu technicznego uruchomiona została przed świętami Bożego Narodzenia wielka zamrażalnia przy ul. Wolskiej w Warszawie. W zamrażalni tej zainstalowana została specjalna sprężarka dwustopniowa, którą Niemcy przed opuszczeniem naszych terenów wywieźli do Rzeszy i którą udało się odnaleźć w miejscowości Graeben na Śląsku. Dzięki zainstalowaniu tej sprężarki można w poszczególnych komórkach zamrażalni osiągnąć temperaturę 400 C poniżej zera, co umożliwia zamrożenie łatwo psujących się produktów, jak np. masło, ryby etc. Mięso zamrożone pod wpływem tak niskiej temperatury można przetrzymać dwa lata, a po odtajeniu zachowuje swą wartość odżywczą, kruszeje i jest łatwo przyswajalne.

Pomimo, że zamrażalnia jest czynna zaledwie kilka tygodni, jest ona już w 50% wykorzystana przede wszystkim przez Wojsko, Państwową Centralę Handlu i Przetwórstwa Rybnego oraz przez prywatne przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego. Zamrażalnia pracuje na zasadach domu składowego.

Warto w związku z tym przypomnieć pierwsze dni powstania chłodni w Warszawie oraz omówić jej działanie.

Transport towarów łatwo psujących się był zawsze zagadnieniem bardzo istotnym, gdyż wpływał on niejednokrotnie na kształtowanie się cen oraz regularność odbioru zależnego od warunków ekspedycji i pory roku. Pamiętać należy również o tym, że znaczną część towarów spożyw-

czych gromadzona jest przez hurtowników drogą skupowania od producentów, co powoduje konieczność przechowywania tych artykułów przez dłuższy czas w jednym miejscu, skąd dopiero są one przesyłane w większych ilościach do poszczególnych odbiorców-detalistów.

Wobec powyższego, istnienie chłodni, w której artykuły spożywcze mogłyby być przechowywane przez dłuższy okres czasu, bez uszczerbku dla ich jakości i co najważniejsze dla zdrowia konsumenta stało się rzeczą nieodzowną. Przy budowie chłodni ogólnego użytku w Warszawie przy ul. Wolskiej, kamień węgielny założono w grudniu 1935 roku, a pierwszy transport był umieszczony w komorach już w październiku 1936 r.

Dnia 13 maja 1937 roku odbyła się uroczystość poświęcenia chłodni. Oto jak wyglądał opis ówczesnej chłodni.

W dużej, nowoczesnej maszynowni znajdowały się trzy elektryczne motory o sile 80 koni mech. Chłodzenie odbywa się za pomocą sprężenia amoniaku. Przy maksymalnym obciążeniu pracowały dwie sprężarki, wykorzystywały się więc 50% możliwości, jakie chłodnia była w stanie rozwinać. W maszynowni mieszczą się również poszczególne tablice sygnalizacji pracy, wskazujące nie tylko temperaturę w komorach, ale również stopień wilgotności. Kontrola odbywa się więc w hali bez potrze-

by schodzenia do komór. Trzeba przy tym zaznaczyć, że praca poszczególnych aparatów wykorzystywana jest w trzech kierunkach: obniżania temperatury, jej podnoszenia oraz odświeżania powietrza; kwestia wentylacji jest w tym wypadku bardzo istotna i musi być uwzględniona w szerokim zakresie.

Towary przechowywano w 16 komorach większych i 2 mniejszych, przy czym wymiary każdej z nich wynoszą około 650 metrów sześciennych. Każda komora posiada własną chłodnię; regulowanie temperatury odbywa się przy pomocy zwiększenia bądź zmniejszenia dopływu ilości amoniaku.

Poza tym chłodnia na Woli posiada własną transformatornię prądu elektrycznego. Zużycie prądu zależne jest naturalnie nie tylko od samego zapotrzebowania, ale również od innych okoliczności jak na przykład: temperatura zewnętrzna, jaka panuje w danej porze roku oraz od obrotu towarami, jego zmienności na przestrzeni czasu i od okresu przechowywania.

Jeżeli chodzi o sprawę transportu, to rozwiązano to zagadnienie przez zbudowanie specjalnej bocznicy kolejowej. Obok tego istnieje linia obwodowa. Chłodnia ma więc połączenie bezpośrednie z dworcem Gdańskim. Wagony podjeżdżają do samej chłodni, towary zaś są przenoszone przy pomocy specjalnych dźwigów do odpowiednich komór, zależnie od rodzaju artykułów spożywczych, gdyż rozpiętość niezbędnej w takich wy-

padkach temperatury jest znaczna.

Poruszano kilkakrotnie kwestię umieszczenia chłodni na Woli, wskazując przy tym, że należałoby ją zbudować raczej po drugiej stronie Wisły na Pradze, gdyż obecna jest oddalona zbyt od rzeki, co utrudnia znacznie konserwowanie transportów wodnych. Otóż zagadnienie to jest o tyle nie istotne, że większość towarów jest dostarczana do chłodni z okolic położonych na lewym brzegu Wisły.

W związku z komunikacją wodną nasuwa się jeszcze kwestia przechowywania owoców, które dostarczane bywają w dużej mierze stawkami. Sprawę tę należałoby w przyszłości uregulować przez zbudowanie specjalnej przechowalni, w tym wypadku bowiem nie potrzeba zbyt wielkiego obniżenia temperatury, a co za tym idzie urządzenia obecnej chłodni, jakkolwiek można tam osiągnąć dowolną ilość stopni do 15 poniżej zera, wyzyskane mogą być dla innych celów, tym bardziej, że z roku na rok ruch wzrastać będzie w tej dziedzinie i w krótkim stosunkowo czasie mogłoby nastąpić przeciążenie.

Jeżeli chodzi o pojemność chłodni na Woli, to liczba ta jest zależna od jakości towaru. Stanowi ona dalszy etap w udoskonaleniu zagadnienia transportu i przechowywania towarów. Jest więc ta chłodnia do pewnego stopnia regulatorem niezbędnym w tak ważnej dziedzinie naszego życia gospodarczego, jaką jest dostawa towarów spożywczych.

Anwicz.

Odezwa prokuratora Sądu Apelacyjnego

TORUŃ. (PAP). Prokurator Sądu Apelacyjnego w Toruniu zwraca się do społeczeństwa wojewódzkiego pomorskiego z następującym apelem:

„W walce ze wzrostem przestępczości, godzącej w ład prawny Państwa i dezorganizującej życie gospodarcze, winno wziąć udział całe społeczeństwo. Rząd Jedności Narodowej podjął bezkompromisową walkę z wszelkimi nadużyciami, kradzieżami mienia publicznego, łapownictwem, szabrownictwem, powołując Komisję Specjalną do zwalczania nadużyć i szkodnictwa gospodarczego, wprowadzając Sądy Doraźne i wydając dekret o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa.

Aby jednak te przepisy nie zostały martwą literą prawa, aby położyć kres krociowym nadużyciom i móc defraudowane pieniądze obrócić na poprawę bytu obywateli, a w pierwszym rzędzie mas pracujących, władze wymiaru sprawiedliwości nie mogą być w zwalczaniu przestępczości osamotnione.

Nie wystarczy też współpraca innych władz, obowiązanych do zawiadamiania o popełnionych przestępstwach Prokuratury, lecz musi być współdziałanie wszystkich organizacji politycznych i społecznych oraz ogółu uczciwych obywateli.

Dlatego też wzywa się wszystkich obywateli, aby w swoim własnym i wspólnym społecznym interesie, zawiadamiali władze o popełnionych przestępstwach wszelkiego rodzaju. Zawiadomienia należy składać: w najbliższych posterunkach Milicji Obywatelskiej czy urzędach Bezpieczeństwa Publicznego, (gdzie nie ma tych posterunków, można to zrobić za pośrednictwem wójtów lub sołtysów) oraz bezpośrednio w Prokuraturze lub Biurach Skarg, jakie mają być powołane przez Komisję Specjalną do walki z nadużyciami i szkodnictwem gospodarczym.

Prokurator Sądu Apelacyjnego
w Toruniu.

Rocznica wyzwolenia

W poniedziałek dnia 14 b. m. w sali Miejskiej Rady Narodowej odbyło się zebranie przedstawicieli: Władz, Wojska, partii politycznych, organizacji zawodowych i społecznych oraz instytucji i prasy, na którym został wybrany Komitet obchodu rocznicy uwolnienia Włocławka spod jarzma niemieckiego.

Zebranie zagał prezes Miejskiej Rady Narodowej ob. Bojańczyk, w krótkich słowach podkreślając znaczenie tej doniosłej rocznicy.

W skład Komitetu weszli ob.: Dworakowski, jako zastępca prezesa Miejskiej Rady Narodowej, inż. Kamiński — przewodniczący Powiatowej Rady Narodowej, starosta Kupski, wiceprezydent Bombolski, Tomaszewski (PPR), Sobczyński (PPS), inż. Sokołowski (SD), Mrówczyński (SL), Kapelniczy (PSL), Markowski (Rada Z. Z.), Komendant Garnizonu, Komendant miasta, prezes Sądu Okręgowego ob. Parczewski, Klabecki, Ziemiński, dyr. Zofia Ślósarska (z ramienia szkolnictwa średniego), Skorzynski (ZNP), Posłuszny (Tow. Przyjaciół Żołnierza), Lasiński (PCK), Naczelnicy wydziałów urzędów, przedstawiciele Urzędów Informacji i Propagandy, Prasy, Z.W.M., TUR, Młodzieży Demokratycznej, Wici, Harcerstwa, Straży Pożarnej i przedstawiciel Kurii Biskupiej.

Prezes Rady Narodowej ob. Bojańczyk i prezydent miasta ob. Kubecki nie wezmą udziału w uroczystościach, gdyż na ten dzień udają się na wręczenie sztandaru w imieniu naszego społeczeństwa jednostce wojskowej, stacjonowanej na Zachodzie Polski, w Słupsku.

Na wniosek ob. prezydenta Kubeckiego powołano trzy komisje mając

za zadanie opracowanie techniczne szczegółów uroczystości: Komisję dekoracji miasta: inż. Sokołowski, dyr. Buczowski i ob. Postolski — Komisję opieki nad częścią oficjalną Akademii — złożoną z przedstawicieli partii i Rady Z. Z. oraz Komisję Propagandowo artystyczną red. Turczywicz, red. Andrzejkiewicz, nac. Strubiński, ob. Szalek z Propagandy Miejskiej i ob. Błaszyk z Propagandy powiatowej. Komisje te działać będą z prawem szerokiej dooptacji.

Następnie omówiono szereg szczegółów uroczystości.

W sobotę odbędzie się uroczysty capstrzyk. W niedzielę rano o godzinie 5 minut 15 pięciominutowy dźwięk syreny oraz bicie w dzwony przypomni mieszkańcom radosną chwilę z przed roku, kiedy to niemiecy w popłochu zaczęli opuszczać nasze miasto. — Po sumie, o godz. 12 min. 30 w sali teatru odbędzie się uroczysta akademii, na którą się złożą przemówienia przedstawicieli partii, prelekcja oraz część artystyczna. W godzinach popołudniowych w poszczególnych świetlicach odbędzie się uroczystości.

W związku z tymi uroczystościami, dla celów zebrania danych historycznych Komitet wzywa wszystkich, którzy by posiadali dane o nazwiskach tych, którzy już pierwszego dnia stanęli do pracy przy warsztatach i w urzędach, by zgłaszali nazwiska te w sekretariacie Miejskiej Rady Narodowej (II piętro, pokój Nr. 38).

Prezydent Kubecki zaapelował do sekcji o przystąpienie do pracy przygotowania uroczystości.

Na tym ob. prezes Bojańczyk zamknął zebranie organizacyjne Komitetu.

Kronika

DYŻURY APTEK:
Dziś na 3-go Maja 16

KINA
„Bałtyk” i „Polonia”
Dziś rosyjski film p. t.
Iwan Groźny

Kalendarzyk słowiański
Włodzimierza

Słońce:
wschód o godzinie 7.38
zaćmód o godzinie 15.54

Dzisiaj
ŚRODA

16
STYCZNIA
Marcelego

W lusterku

Jedno pytanie

Poznali się wczoraj,
dziś są zaręczeni,
założę się, że jutro
on z nią się ożeni.

Pojutrze ją rzuci,
ona z innym zgrzeszy...
Więc jedno pytanie,
poco tak się spieszyć?

Agapit.

Pożegnanie starosty powiatowego.
Starosta powiatowy ob. Karolak opuszcza Włocławek celem udania się do Tucholi dla objęcia równorzędnego stanowiska. Grono działaczy społecznych wspólnie z pracownikami Starostwa urządza w środę dnia 16 stycznia o godzinie 13 uroczyste pożegnanie ob. starosty Karolaka.

Pożegnanie to odbędzie się w sali konferencyjnej Starostwa.

Polska P. S. Komitet Grodzki z okazji pierwszej rocznicy wyzwolenia naszego miasta z pod okupacji niemieckiej, Komitet Grodzki PPS urządza Wieczór Taneczny w dniu 19 stycznia b. r. o godz. 20-tej w sali Teatru Ziemi Kujawskiej, Karnkowskiego 13.

Na powyższy wieczór zapraszamy członków Partii, sympatyków oraz zaproszonych gości. Zaproszenia wydaje Sekretariat PPS, Stodólna 31 i ławnik Olszewski, Magistrat pokój 33 II p.

Program Radiowy

ŚRODA, 21 STYCZNIA

6.55 — Hymn i Sygnal czasu; 7.00 — Dziennik poranny; 7.15 — Muzyka poranna z płyt; 7.50 — „O czym pisze prasa stołeczna”; 7.55 — Program na dzień bieżący; 8.00 — Dziennik poranny (powtórzenie).

11.57 — Sygnal czasu; 12.00 — Artykuł aktualny; 12.10 — Dziennik południowy; 12.25 — Koncert; 12.40 — Informacje; 12.50 — Skrzynka poszukiwania rodzin; 13.05 — Audycja dla dzieci starszych: Opowiadanie „Dwaj przyjaciele” w/g Curwooda; 13.20 — „Jedziemy na Zachód”; 13.30 — Audycja dla polskich Sił Zbrojnych zagranicą; 13.45 Wiadomości gospodarcze. (Transmisja z Katowic); 13.55 — Życie gospodarcze; 14.00 — Skrzynka P.C.K.; 16.00 — Sztuka Ludowa, Audycja słowno-muzyczna p. t. „Bronowicka skrzynia” Juliusza Kędziory. Opr. muz. Kaz. Meyerholda. (Transmisja z Krakowa); 16.20 — Koncert; 16.40 — Przegląd codzienny; 16.45 — Z życia organizacji politycznych; 17.00 — Audycja wojskowa; 17.15 — Portrety pisarzy; Pogadanka prof. Kazimierza Czachowskiego p. t. „Emil Zegadłowicz”; 17.30 — Koncert; 18.00 — Odczyt popularno-naukowy; 18.10 — Reportaż aktualny; 18.15 — Przegląd prasy krajowej; 18.20 — Koncert; 18.50 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 19.00 — Muzyka z płyt; 19.05 — Z życia narodów Słowiańskich; 19.15 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 19.30 — Artykuł polityczny; 19.40 — Dziennik wieczorny; 19.55 — Koncert; 20.45 — Reportaż; 21.00 — Audycja dla Polaków zagranicą; 21.30 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 22.00 — Koncert; 22.30 — 10 minut prozy lub poezji: „W rocznicę oswoobodzenia Warszawy”; 22.40 — Program na jutro; 22.45 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 22.55 — Przegląd prasy zagranicznej;

23.00 — Koncert z płyt; 23.25 — Skrzynka poszukiwania rodzin zagranicą; 24.00 — Hymn.

Z KUJAW

Czyn godny naśladowania. Żeńska Drużyna Harcerska im. Emilii Plater w Dobrem urządziła w dniu 6 stycznia b. r. przedstawienie teatralne p. t. „Świt—sen, czy jawa”, połączone z deklamacjami oraz tańcami o charakterze ludowym. Dochód z przedstawienia w wysokości 1941.— zł. przekazał Zarząd Drużyny Oddziałowi Polskiego Czerwonego Krzyża w Aleksandrowie, składając tym dowód swego zrozumienia dla wartości prac oraz potrzeb PCK.

Ogłoszenia drobne

PRACOWNIA KUŚNIERSKA przyjmuje obstatunki, Pl. Wolności 16.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty na nazwisko: Wrześniewski Adam, zam. Dziewińska 37.

UNIEWAŻNIAM zgubione kartki żywnościowe na nazwisko: Grabowska Anna, zam. Kościuszki 17.

UNIEWAŻNIAM zgubione 3 kartki żywnościowe na nazwisko: Zieliński Jan, zam. 3-go Maja 12.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA w Włocławku wzywa wszystkich pracodawców, zamieszkałych na terenie m. Włocławka oraz powiatów: włocławskiego, niezawskiego i lipnowskiego, do bezzwłocznego zgłoszenia do ubezpieczenia zatrudnionych, a dotychczas nie zgłoszonych pracowników, jak: służące, posługaczki, dozorców domowych, omiataczy i wszystkich innych robotników, zatrudnionych w warsztatach pracy wszelkich narodowości, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia, zgodnie z art. 2 Ustawy z dnia 28 marca 1933 r.

Poczynając od dnia 15 stycznia 1946 r. Ubezpieczalnia Społeczna w Włocławku przeprowadzać będzie ścisłą kontrolę zakładów pracy i na niezgłoszonych do ubezpieczenia pracowników, organa kontrolne Ubezpieczalni sporządzać będą zgłoszenia z urzędu wstecz od chwili zatrudnienia.

Pracodawcy, którzy nie dopełnią powyższego obowiązku, zgodnie z art. 269 Ustawy z dnia 28 marca 1933 r. pociągani będą do odpowiedzialności karnej.

Ubezpieczalnia Społeczna w Włocławku.

SPRZEDAM płaszcz skórzany, długi. Wiadomość — Św. Antoniego 29, m. 5.

UNIEWAŻNIAM 1 kartę poborową. Kręcicki Henryk, zam. Łęska 26.

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną R. K. U. na nazwisko: Wiśniewski Henryk, zam. Miła 1.

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty na nazwisko: Kazimierska Genowefa, zam. Cyganika 9.

Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, UL. BRZESKA 4, Telefon Nr. 11-26. REDAKTOR A. TURCZYNOWICZ.
Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

B — 1876

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach 8 do 12 i od 2 do 5-tej. W soboty od 8 do 12-tej.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. Drukarnia Diecezjalna, Włocławek, Brzeska 4. Odpow. za pismo: Kolegium Redakcyjne.